

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 1051/2013

av den 22 oktober 2013

om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

av sådana åtgärder bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att bemöta ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 77.1 och 77.2,

- (2) Fri rörlighet för personer inom området utan inre gränskontroll är en av unionens viktiga landvinningar. Eftersom fri rörlighet för personer påverkas när beslut om ett tillfälligt återinförande av inre gränskontroll fattas, bör alla beslut att återinföra sådan kontroll fattas i enlighet med gemensamt fastställda kriterier och bör i vederbörlig ordning meddelas kommissionen eller rekommenderas av en unionsinstitution. Ett återinförande av inre gränskontroll bör dock förbli en exceptionell åtgärd och endast genomföras som en sista utväg och gälla endast i begränsad omfattning, under en begränsad tidsperiod, som fastställs på grundval av specifika objektiva kriterier och en nödvändighetsbedömning som bör övervakas på unionsnivå. När det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen och den inre säkerheten som kräver att man vidtar omedelbara åtgärder bör en medlemstat ha möjlighet att återinföra gränskontroll vid sina inre gränser under en period av högst tio dagar. En eventuell förlängning av den tidsperioden måste övervakas på unionsnivå.

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Inrättandet av ett område med fri rörlighet för personer över de inre gränserna är en av unionens viktigaste landvinningar. Inom ett område utan inre gränskontroll måste man ha ett gemensamt svar på situationer som utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i det området, eller i delar av det, eller i en eller flera medlemsstater, genom att ge möjlighet till tillfälligt återinförande av inre gränskontroll vid exceptionella omständigheter, dock utan att detta äventyrar principen om fri rörlighet för personer. Med tanke på de konsekvenser sådana åtgärder, som tillgrips som en sista utväg, kan få för alla personer som har rätt att fritt förflytta sig inom området utan inre gränskontroll bör det fastställas villkor och förfaranden för att återinföra sådana åtgärder, så att deras exceptionella karaktär säkerställs och proportionalitetsprincipen respekteras. Omfattningen och varaktigheten av det tillfälliga återinförandet

- (3) Behovet och proportionaliteten av återinförandet inre gränskontroll bör vägas mot det hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten som utlöste behovet av ett sådant återinförande, vilket även bör ske i fråga om alternativa åtgärder som kan vidtas på nationell nivå eller unionsnivå, eller båda delarna, och inverkan av en sådan kontroll på den fria rörligheten för personer inom området utan inre gränskontroll.
- (4) Det kan i undantagsfall vara nödvändigt att återinföra inre gränskontroll om det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten på nivån utan inre gränskontroll eller på nationell nivå, särskilt till följd av terroristhändelser eller terroristhot eller på grund av hot som kommer från den organiserade brottsligheten.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 juni 2013 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 7 oktober 2013.

- (5) Migration och det faktum att ett stort antal tredjelandsmedborgare passerar de yttre gränserna bör inte i sig betraktas som ett hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.
- (6) I enlighet med rättspraxis från Europeiska unionens domstol måste ett undantag från den grundläggande principen om fri rörlighet för personer tolkas strikt och ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot som påverkar ett av samhällets grundläggande intressen föreligga för att man ska kunna hänvisa till begreppet allmän ordning.
- (7) Utifrån den erfarenhet som hittills gjorts med avseende på funktionssättet för området utan inre gränskontroll och för att bidra till att säkerställa den enhetliga tillämpningen av Schengenregelverket kan kommissionen utarbeta riktlinjer för återinförande av inre gränskontroll i fall där sådana åtgärder krävs tillfälligt och i fall där omedelbara insatser krävs. Dessa riktlinjer bör innehålla tydliga indikatorer som underlättar bedömningen av de omständigheter som skulle kunna utgöra allvarliga hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.
- (8) Om allvarliga brister i kontrollerna vid de yttre gränserna påvisas i en utvärderingsrapport som är upprättad enligt rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket⁽¹⁾ uppfylls, och i syfte att säkerställa att rekommendationerna som antagits enligt den förordningen efterlevs bör kommissionen ges genomförandebefogenheter att rekommendera att den utvärderade medlemsstaten vidtar specifika åtgärder, vilka kan inbegripa utplacering av europeiska gränsbevakningsteam, överlämnande av strategiska planer eller, som en sista utväg med beaktande av situationens allvar, stängning av ett visst gränsövergångsställe. Dessa genomförandebefogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter⁽²⁾. Med hänsyn till lydelsen i artikel 2.2 b iii i den förordningen, är granskningförfarandet tillämpligt.
- (9) Ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser enligt ett särskilt förfarande på unionsnivå skulle även kunna vara motiverat under exceptionella omständigheter och som en sista utväg, när det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll är utsatt för risk till följd av ihållande allvarliga brister avseende kontroll av yttre gränser, vilka konstaterats vid en rigorös utvärderingsprocess i enlighet med artiklarna 14 och 15 i förordning (EU) nr 1053/2013, om dessa omständigheter utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i det området eller delar av det. Ett sådant särskilt förfarande för tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser skulle också, på samma villkor, kunna utlösas om den utvärderade medlemsstaten allvarligt försummar sina skyldigheter. Med hänsyn till att sådana åtgärder som berör nationella verkställighetsbefogenheter och befogenheter att ingripa i fråga om inre gränskontroll är politiskt känsliga, bör genomförandebefogenheterna att anta rekommendationer enligt det specifika förfarandet på unionsnivå ges till rådet, som fattar beslut på förslag från kommissionen.
- (10) Innan rekommendationer antas om tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser bör man först till fullo och i god tid undersöka vilka möjligheter som finns att vidta antingen åtgärder som syftar till att avhjälpa de bakomliggande orsakerna, bl.a. stöd från unionens organ eller byråer som den Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (*Frontex*), inrättad genom rådets förordning (EG) nr 2007/2004⁽³⁾, eller den Europeiska polisbyrån (*Europol*), inrättad genom rådets beslut 2009/371/RIF⁽⁴⁾, och tekniska eller ekonomiska stödåtgärder på nationell nivå, unionsnivå eller båda. Där en allvarlig brist upptäcks kan kommissionen genom ekonomiska stödåtgärder ha möjlighet att hjälpa den berörda medlemsstaten. Dessutom bör rekommendationer från kommissionen och rådet grunda sig på välgrundade uppgifter.
- (11) Kommissionen bör ha möjlighet att anta genomförandakter med omedelbar verkan om det, i vederbörligen motiverade fall med avseende på behovet av att förlänga gränskontroll vid de inre gränserna, är nödvändigt på grund av tvingande skäl till skyndsamhet.
- (12) De utvärderingsrapporter och rekommendationer som avses i artiklarna 14 och 15 i förordning (EU) nr 1053/2013 bör ligga till grund för utlösande av de särskilda åtgärderna i fall av allvarliga brister avseende kontroll av yttre gräns och av det särskilda förfarandet vid exceptionella omständigheter som utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll enligt denna förordning. Medlemsstaterna och kommissionen genomför gemensamt regelbundna, objektiva och opartiska utvärderingar för att kontrollera att denna förordning tillämpas korrekt och kommissionen samordnar utvärderingarna i nära samarbete med medlemsstaterna. Utvärderingsmekanismen består av följande:

⁽¹⁾ Se sidan 27 i detta nummer av EUT.

⁽²⁾ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Rådets förordning (EG) nr 2007/2004 av den 26 oktober 2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (EUT L 349, 25.11.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2009/371/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av Europeiska polisbyrån (Europol) (EUT L 121, 15.5.2009, s. 37).

fleråriga program och årsprogram för utvärdering, förhandsanmälda och oanmälda besök på plats av en mindre grupp bestående av företrädare för kommissionen och experter utsedda av medlemsstaterna, rapporter om utvärderingsresultaten som antas av kommissionen och rekommendationer till åtgärder för att avhjälpa brister, som ska antas av rådet på förslag från kommissionen, lämplig uppföljning, övervakning och rapportering.

- (13) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av inre gränskontroll under exceptionella omständigheter, endast kan uppnås på unionsnivå kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EUF-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel, går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (14) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket, ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning, besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.
- (15) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket⁽¹⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.
- (16) Denna förordning innebär en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket⁽²⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.
- (17) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och

Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket⁽³⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i rådets beslut 1999/437/EG⁽⁴⁾ om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtalet.

- (18) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket⁽⁵⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG⁽⁶⁾.
- (19) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket⁽⁷⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EG⁽⁸⁾.
- (20) När det gäller Cypern utgör denna förordning en akt som utvecklar eller som på annat sätt har samband med Schengenregelverket i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt.
- (21) När det gäller Bulgarien och Rumänien utgör denna förordning en akt som utvecklar eller på annat sätt har samband med Schengenregelverket i den mening som avses i artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt.
- (22) När det gäller Kroatien utgör denna förordning en akt som utvecklar eller på annat sätt har samband med Schengenregelverket i den mening som avses i artikel 4.2 i 2011 års anslutningsakt.

⁽¹⁾ EGT L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽²⁾ EGT L 64, 7.3.2002, s. 20.

⁽³⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁴⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽⁵⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽⁶⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽⁸⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 19.

- (23) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som erkänns i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, bland annat rätten till fri rörlighet för personer och vistelse. Denna förordning måste genomföras i enlighet med dessa rättigheter och principer.
- (24) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengen gränserna) ⁽¹⁾ bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 562/2006 ska ändras på följande sätt:

1. I avdelning II ska följande kapitel läggas till:

”KAPITEL IVa

Särskilda åtgärder i fall av allvarliga brister vad avser kontrollen av yttre gräns

Artikel 19a

Åtgärder vid yttre gränserna och stöd från byrån

1. Om allvarliga brister i kontrollerna vid yttre gräns påvisas i en utvärderingsrapport som upprättats i enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket ^(*) och för att säkerställa att de rekommendationer som avses i artikel 15 i den förordningen uppfylls, kan kommissionen genom en genomförandeakt besluta att rekommendera att den utvärderade medlemsstaten vidtar vissa specifika åtgärder, inbegripna en eller båda av följande:

- a) Inledande av utplacering av Europeiska gränskontrollenheter i enlighet med förordning (EG) nr 2007/2004.
- b) Överlämnande till byrån av strategiska planer som bygger på riskbedömning, inbegripet uppgifter om utplacering av personal och material så att byrån kan avge ett yttrande om dem.

⁽¹⁾ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1.

Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 33a.2.

2. Kommissionen ska regelbundet informera den kommitté som har inrättats i enlighet med artikel 33a.1 om framstegen vid genomförandet av de åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel och om hur de bidrar till att avhjälpa de fastställda bristerna.

Den ska även informera Europaparlamentet och rådet.

3. Om det i en utvärderingsrapport som avses i punkt 1 har konstaterats att den utvärderade medlemsstaten allvarligt försummar sina skyldigheter och därför är tvungen att rapportera om genomförandet av den relevanta handlingsplanen inom tre månader i enlighet med artikel 16.4 i förordning (EU) nr 1053/2013, och om kommissionen efter denna tremånadersperiod finner att situationen kvarstår, får den när samtliga villkor för detta är uppfyllda, utlösa det förfarande som anges i artikel 26 i den här förordningen.

^(*) EUT L 295, 6.11.2013, s. 27.”

2. Artiklarna 23–27 ska ersättas med följande:

”Artikel 23

Allmän ram för tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

1. Om det i området utan inre gränskontroll föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i en medlemsstat, får den medlemsstaten exceptionellt återinföra gränskontroll vid hela gränsen, eller endast ett visst avsnitt, under en begränsad tidsperiod på högst 30 dagar eller så länge som det allvarliga hotet kan förväntas kvarstå om varaktigheten överstiger 30 dagar. Omfattningen och varaktigheten av det tillfälliga återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna får inte överskrida vad som är absolut nödvändigt för att bemöta det allvarliga hotet.

2. Gränskontroll vid de inre gränserna ska endast återföras som en sista utväg och i enlighet med artiklarna 24, 25 och 26. De kriterier som anges i artikel 23a respektive 26a ska beaktas inför varje beslut om återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna övervägs i enlighet med artikel 24, 25 respektive 26.

3. Om det allvarliga hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i den berörda medlemsstaten kvarstår efter den tidsperiod som anges i punkt 1 i denna artikel,

får den medlemsstaten förlänga gränskontroll vid sina inre gränser, med beaktande av de kriterier som avses i artikel 23a och i enlighet med artikel 24, på samma grunder som anges i punkt 1 i denna artikel och, med hänsyn till nya omständigheter, i förnybara perioder på högst 30 dagar.

4. Ett återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna får totalt sett endast gälla i högst sex månader, medräknat förlängningar enligt punkt 3 i denna artikel. När det förekommer exceptionella omständigheter som avses i artikel 26 får den totala perioden utsträckas till som mest två år i enlighet med punkt 1 i den artikeln.

Artikel 23a

Kriterier för ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

När en medlemsstat som en sista utväg beslutar att tillfälligt återinföra gränskontroll vid en eller flera av dess inre gränser eller avsnitt av inre gränser, eller beslutar att förlänga ett sådant återinförande, i enlighet med artikel 23 eller 25.1, ska den bedöma i vilken utsträckning en sådan åtgärd på ett adekvat sätt kan avhjälpa hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten samt om åtgärden står i proportion till hotet. Vid en sådan bedömning ska medlemsstaten särskilt beakta följande:

- a) Den sannolika effekten av eventuella hot mot dess allmänna ordning eller dess inre säkerhet, inbegripet till följd av terroristhändelser eller terroristhot och inbegripet de som kommer från organiserad brottslighet.
- b) Den sannolika effekten av en sådan åtgärd på fri rörlighet för personer inom området utan inre gränskontroll.

Artikel 24

Förfarande vid ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna enligt artikel 23.1

1. Om en medlemsstat planerar att återinföra gränskontroll vid sina inre gränser enligt artikel 23.1, ska den meddela övriga medlemsstater och kommissionen senast fyra veckor före det planerade återinförandet, eller inom en kortare tidsfrist om de omständigheter som föranledde behovet av att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna blev kända mindre än fyra veckor innan det planerade återinförandet. I detta syfte ska medlemsstaten lämna följande uppgifter:

- a) Skälen för det planerade återinförandet med angivande av alla relevanta uppgifter om de händelser som utgör ett allvarligt hot mot dess allmänna ordning eller inre säkerhet.

- b) Omfattningen av det planerade återinförandet med angivande av vilket eller vilka avsnitt av de inre gränserna som återinförandet av gränskontroll gäller.

- c) Namnen på de godkända gränsövergångsställena.

- d) Datum och varaktighet för det planerade återinförandet.

- e) I förekommande fall de åtgärder som ska vidtas av övriga medlemsstater.

Ett meddelande enligt första stycket får även lämnas in gemensamt av två eller flera medlemsstater.

Kommissionen får, om det är nödvändigt, begära ytterligare uppgifter från de berörda medlemsstaterna.

2. De uppgifter som avses i punkt 1 ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet samtidigt som den meddelas till de övriga medlemsstaterna och till kommissionen i enlighet med den punkten.

3. Medlemsstater som lämnar ett meddelande enligt punkt 1 får, när så är nödvändigt och i enlighet med nationell rätt, besluta att vissa uppgifter ska vara säkerhetsskyddsklassificerade.

En sådan säkerhetsskyddsklassificering ska inte utesluta att uppgifterna görs tillgängliga av kommissionen för Europaparlamentet. Översändandet av uppgifterna och handlingarna till Europaparlamentet enligt punkt 1 ska följa de regler om vidarebefordran och hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som ska tillämpas mellan Europaparlamentet och kommissionen.

4. Kommissionen eller en annan medlemsstat får avge ett yttrande efter ett meddelande från en medlemsstat enligt punkt 1 i denna artikel och inför det samråd som avses i punkt 5 i denna artikel, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 72 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt.

Om kommissionen, med hänsyn till uppgifterna i meddelandet eller ytterligare inkomna uppgifter, har farhågor rörande behovet eller proportionaliteten av det planerade återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna, eller om den anser att det vore lämpligt med samråd om någon aspekt av meddelandet, ska den avge ett yttrande med sådan innebörd.

5. De uppgifter som avses i punkt 1 och ett yttrande från kommissionen eller en medlemsstat enligt punkt 4, ska vara föremål för samråd, i förekommande fall inbegripet gemensamma möten, mellan den medlemsstat som planerar att återinföra gränskontroll vid inre gränser, övriga medlemsstater, särskilt de som påverkas direkt av sådana åtgärder, och kommissionen, i syfte att, om så är lämpligt, organisera ömsesidigt samarbete mellan medlemsstaterna och undersöka om åtgärderna står i proportion till de händelser som ger upphov till återinförande av gränskontroll och hotet mot allmän ordning eller inre säkerhet.

6. Det samråd som avses i punkt 5 ska äga rum minst tio dagar före det datum då man planerar att återinföra gränskontroll.

Artikel 25

Särskilt förfarande i fall där omedelbara åtgärder krävs

1. När ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i en medlemsstat kräver att omedelbara åtgärder vidtas, får den berörda medlemsstaten i ett exceptionellt fall omedelbart återinföra gränskontroll vid de inre gränserna, under en begränsad period på högst tio dagar.

2. När en medlemsstat återinför gränskontroll vid sina inre gränser ska den samtidigt meddela detta till övriga medlemsstater och kommissionen samt lämna de uppgifter som anges i artikel 24.1, inbegripet skälen för att använda det förfarande som fastställs i den här artikeln. Så snart som kommissionen har mottagit meddelandet får den samråda med de övriga medlemsstaterna.

3. Om det allvarliga hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten kvarstår efter den period som anges i punkt 1, får medlemsstaten besluta att förlänga gränskontrollen vid de inre gränserna för förnybara perioder på upp till 20 dagar. Den berörda medlemsstaten ska, när den gör detta, beakta de kriterier som avses i artikel 23a, inbegripet en uppdaterad bedömning av nödvändigheten av åtgärden och dess proportionalitet samt ska beakta alla eventuella nya aspekter.

Vid en sådan förlängning, ska bestämmelserna i artikel 24.4 och 24.5 gälla i tillämpliga delar, och samrådet ska äga rum utan dröjsmål efter det att beslutet om förlängning har meddelats kommissionen och medlemsstaterna.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23.4 ska ett återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna inte överstiga två månader totalt, medräknat den första perioden enligt punkt 1 och förlängningar enligt punkt 3.

5. Kommissionen ska utan dröjsmål underrätta Europaparlamentet om meddelanden som gjorts enligt denna artikel.

Artikel 26

Särskilt förfarande vid exceptionella omständigheter som utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll

1. Under exceptionella omständigheter, om det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll är utsatt för risk till följd av ihållande allvarliga brister avseende kontrollen av de yttre gränserna enligt artikel 19a, och i den mån dessa omständigheter utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll, eller inom delar av detta, får gränskontroll vid de inre gränserna återinföras i enlighet med punkt 2 i denna artikel under en period på högst sex månader. Den perioden får förlängas högst tre gånger, för ytterligare en period på högst sex månader, om de exceptionella omständigheterna kvarstår.

2. Rådet får, som en sista utväg och som en åtgärd för att skydda de gemensamma intressena inom området utan inre gränskontroll, när alla andra åtgärder, särskilt de som avses i artikel 19a.1, är verkningslösa för att minska det allvarliga hotet som föreligger, rekommendera att en eller flera medlemsstater beslutar att återinföra gränskontroll vid alla eller vissa avsnitt av sina inre gränser. Rådets rekommendation ska grunda sig på ett förslag från kommissionen. Medlemsstaterna kan begära att kommissionen lägger fram ett sådant förslag till rekommendation för rådet.

I sin rekommendation ska rådet åtminstone ange de uppgifter som avses i artikel 24.1 a–e.

Rådet får rekommendera en förlängning i enlighet med de villkor och förfaranden som fastställs i denna punkt.

Innan en medlemsstat återinför gränskontroll vid alla eller vissa avsnitt av sina inre gränser enligt denna punkt, ska den underrätta övriga medlemsstater, Europaparlamentet och kommissionen om detta.

3. Om en medlemsstat inte genomför den rekommendation som avses i punkt 2 ska den medlemsstaten utan dröjsmål informera kommissionen skriftligt om skälen till detta.

I ett sådant fall ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och för rådet med en bedömning av de skäl som den berörda medlemsstaten angett och av effekterna på skyddet för de gemensamma intressena i området utan inre gränskontroll.

4. När det föreligger vederbörligen motiverade skäl till skyndsamhet, i situationer där de omständigheter som nödvändiggör en förlängning av gränskontroll vid de inre gränserna i enlighet med punkt 2 först blir kända mindre än tio dagar före utgången av den föregående förlängningsperioden, får kommissionen anta nödvändiga rekommendationer genom genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 33a.3. Inom 14 dagar från antagandet av sådana rekommendationer ska kommissionen förelägga rådet ett förslag till rekommendation i enlighet med punkt 2.

5. Denna artikel ska inte påverka åtgärder som kan komma att antas av medlemsstaterna i händelse av ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten enligt artiklarna 23, 24 och 25.

Artikel 26a

Kriterier för ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna när exceptionella omständigheter utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll

1. När rådet, som en sista utväg och i enlighet med artikel 26.2, rekommenderar ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid en eller flera inre gränser eller vid avsnitt av dessa, ska det göra en bedömning av i vilken utsträckning en sådan åtgärd sannolikt kan avhjälpa hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll på ett tillfredsställande sätt, och ska bedöma huruvida åtgärden står i proportion till hotet i fråga. Den bedömningen ska grunda sig på närmare uppgifter från den eller de berörda medlemsstaterna och kommissionen samt andra relevanta uppgifter, inbegripet sådana som erhållits i enlighet med punkt 2 i den här artikeln. Vid bedömningen ska särskilt följande överväganden beaktas:

a) Vilka möjligheter som finns att använda sig av tekniska eller finansiella stödåtgärder som skulle kunna användas eller som redan har använts på nationell eller unionsnivå eller båda, inbegripet stöd från unionens organ och byråer, såsom byrån, Europeiska stödkontoret för asylfrågor,

inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 439/2010 (*) eller Europeiska polisbyrån (Europol) inrättad genom rådets beslut 2009/371/RIF (**) samt i vilken utsträckning sådana åtgärder sannolikt skulle kunna bidra till att avhjälpa hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll på ett tillfredsställande sätt.

b) Den aktuella och sannolika framtida effekten av alla sådana allvarliga brister i samband med yttre gränskontroll som konstateras i samband med de utvärderingar som utförts i enlighet med förordning (EU) nr 1053/2013 samt i vilken utsträckning sådana allvarliga brister utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll.

c) Den sannolika effekten av återinförandet av gränskontroll vid inre gränser på den fria rörligheten av personer.

2. Innan kommissionen antar ett förslag till rådets rekommendation i enlighet med artikel 26.2, får den

a) begära att medlemsstaterna, byrån, Europol eller andra unionsorgan eller -byråer ska lämna ytterligare uppgifter,

b) genomföra besök på plats med bistånd av experter från medlemsstaterna och byrån, Europol eller andra relevanta unionsorgan eller -byråer för att samla in och kontrollera sådana uppgifter som är relevanta för den rekommendationen.

Artikel 27

Information till Europaparlamentet och rådet

Kommissionen och den eller de berörda medlemsstaterna ska informera Europaparlamentet och rådet snarast möjligt om alla skäl som kan utlösa tillämpningen av artiklarna 19a och 23–26a.

(*) EUT L 132, 29.5.2010, s. 11.

(**) EUT L 121, 15.5.2009, s. 37.”

3. Artiklarna 29 och 30 ska ersättas med följande:

"Artikel 29

Rapport om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna

Inom fyra veckor från det att gränskontroll vid de inre gränserna har upphävts, ska den medlemsstat som återinfört gränskontroll vid de inre gränserna överlämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna i vilken den särskilt redogör för den inledande bedömningen av och iakttagandet av kriterierna i artiklarna 23a, 25 och 26a, hur kontrollerna genomförts, det praktiska samarbetet med grannmedlemsstater, följderna för den fria rörligheten för personer, om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna varit effektivt, inbegripet en efterhandsbedömning av om återinförandet av gränskontroll uppfyller kravet på proportionalitet.

Kommissionen får avge ett yttrande om denna efterhandsbedömning av det tillfälliga återinförandet av gränskontroll vid en eller flera inre gränser eller vid avsnitt av dessa.

Kommissionen ska minst en gång om året översända en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur området utan inre gränskontroll fungerar. Rapporten ska innehålla en förteckning över alla de beslut om återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna som fattats under det berörda året.

Artikel 30

Information till allmänheten

Kommissionen och den berörda medlemsstaten ska på ett samordnat sätt informera allmänheten om varje beslut om att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna, med angivande av första och sista giltighetsdag, om det inte föreligger tvingande säkerhetsskäl för att inte göra detta."

4. Följande artikel ska införas:

"Artikel 33a

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (*).

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas. Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt, och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011, jämförd med artikel 5 i samma förordning, tillämpas.

(*) EUT L 55, 28.2.2011, s.13."

5. Följande artikel ska införas:

"Artikel 37a

Utvärderingsmekanism

1. I enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om Europeiska unionen och utan att deras bestämmelser om överträdelseförfaranden påverkas ska varje medlemsstats tillämpning av denna förordning utvärderas genom en utvärderingsmekanism.

2. Bestämmelserna för utvärderingsmekanismen anges i förordning (EU) nr 1053/2013. I enlighet med den utvärderingsmekanismen ska medlemsstaterna och kommissionen gemensamt genomföra regelbundna, objektiva och opartiska utvärderingar för att kontrollera att denna förordning tillämpas korrekt, och kommissionen ska samordna utvärderingarna i nära samarbete med medlemsstaterna. Enligt den mekanismen ska varje medlemsstat utvärderas minst vart femte år av en mindre grupp bestående av företrädare för kommissionen och av experter utsedda av medlemsstaterna.

Utvärderingarna kan bestå av föranmälda eller oanmälda besök på plats vid de yttre eller inre gränserna.

I enlighet med den utvärderingsmekanismen ska kommissionen ansvara för att anta de fleråriga och årliga utvärderingsprogrammen och utvärderingsrapporterna.

3. Vid eventuella brister kan rekommendationer till åtgärder för att avhjälpa dessa brister riktas till de berörda medlemsstaterna.

Om allvarliga brister i kontrollerna vid de yttre gränserna påvisas i en utvärderingsrapport som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) nr 1053/2013 ska artiklarna 19a och 26 i den här förordningen tillämpas.

4. Europaparlamentet och rådet ska informeras i alla skeden av utvärderingen och tillsändas alla relevanta dokument, i enlighet med bestämmelserna för sekretessbelagda handlingar.

5. Europaparlamentet ska omedelbart och på ett fullständigt sätt informeras om alla förslag om att ändra eller ersätta bestämmelserna i förordning (EU) nr 1053/2013."

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Strasbourg den 22 oktober 2013.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

V. LEŠKEVIČIUS

Ordförande

Uttalande från Europa parlamentet, rådet och kommissionen

Europaparlamentet, rådet och kommissionen välkomnar antagandet av förordningen om ändring av kodexen om Schengengränserna i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter och av förordningen om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket. De anser att dessa nya mekanismer på ett adekvat sätt tar upp uppmaningen i Europeiska rådets slutsatser av den 24 juni 2011 till att stärka samarbetet och främja det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna inom Schengenområdet och till ett effektivt och tillförlitligt kontroll- och utvärderingssystem för att garantera tillämpningen av gemensamma regler och förstärkningen, anpassningen och utvecklingen av de kriterier som grundar sig på EU:s regelverk, samtidigt som de erinrar om att Europas yttre gränser måste förvaltas effektivt och konsekvent på grundval av gemensamt ansvar, solidaritet och praktiskt samarbete.

De förklarar att denna ändring av kodexen om Schengengränserna kommer att förstärka samordningen och samarbetet på unionsnivå genom att å ena sidan tillhandahålla kriterier för medlemsstaters återinförande av gränskontroller och å andra sidan tillhandahålla en EU-baserad mekanism för mycket kritiska situationer som hotar att kullkasta det sätt på vilket området utan inre gränskontroller är tänkt att fungera.

De betonar att detta nya utvärderingssystem är en EU-baserad mekanism och att det kommer att täcka samtliga aspekter av Schengenregelverket och engagera experter från medlemsstaterna, kommissionen och berörda EU-byråer.

De utgår från att varje framtida förslag från kommissionen om ändring av detta utvärderingssystem skulle gå till samråd med Europaparlamentet, så att dess ståndpunkt i största möjliga utsträckning tas i övervägande före antagandet av en slutlig text.
